

1. Ammatillisuus

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Tunnen ammattieettiset periaatteet ja toimin työssäni niiden mukaisesti	Olen tutustunut pohjoismaisiin yleislääketieteen arvoihin ja Lääkäriliiton eettisiin ohjeisiin, ja pystyn ohjaustilanteessa keskustelemaan niistä.	Suhtaudun potilaisiin, kollegoihin sekä muihin työtovereihin tasavertaisina. Huomioin potilaiden yksilölliset tarpeet työssäni.	Toimin ammatillisesti, vaikka ammattieettiset periaatteet menevät mahdollisessa ristiriitatilanteessa oman arvomaailmani mukaisten periaatteiden edelle työssä.	Kehitän ja huolehdin siitä, että työyhteisön toiminta nojautuu pohjoismaisiin yleislääketieteen arvoihin ja Lääkäriliiton eettisiin ohjeisiin.
Kunnioitan potilaan itsemääräämisoikeutta	Osaan soveltaa potilaan itsemääräämisoikeuksia koskevaa lainsäädäntöä tavanomaisissa käytännön tilanteissa.	Kuuntelen potilasta ja kunnioitan hänen arvoaan ja tarpeitaan sekä huomioin ne päätöksenteossa.	Etsin potilaan kanssa yhteistä näkemystä hoitolinjoista myös haastavissa tilanteissa.	Kehitän työyhteisön prosesseja potilaan itsemääräämisoikeutta kunnioittavaksi.
Olen tietoinen omista asenteistani ja arvoistani	Olen valmis pohtimaan omia arvojeni ja asenteitani ja miten ne vaikuttavat työhöni.	Tunnistan, että omat arvoni ja asenteeni vaikuttavat hoitosuhteeseen. Asennoitumiseni potilaaseen on kunnioittavaa mahdollisista erilaisista arvoista huolimatta.	Pystyn itsereflektioon ja osaan korjata toimintaani, jos huomaan toimineeni tunteiden ohjaamana.	Hyödynnän reflektiotaitoa työyhteisössä ja osana koulutusta
Tunnistan työkykyni rajat ja huolehdin työkyvystäni ja hyvinvoinnistani	Tunnistan työnhallintaan liittyviä osa-alueita, kuten esimerkiksi riittävä palautuminen ja tuen pyytäminen tarvittaessa	Osaan hyödyntää työnhallinnan menetelmiä työkuormani hallinnassa.	Sovellan itselleni sopivia työnhallinnan menetelmiä suoriutuakseni työstäni hyvin.	Kehitän työyhteisöäni siten, että se mahdollistaa terveydenhuollon ammattilaisten vahvuuksien hyödyntämisen työhyvinvoinnin huomioiden.
Vastaan potilaan tarpeisiin yhdenvertaisesti käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa	Osaan soveltaa lainsäädäntöä sekä ammattieettisiä periaatteita yhdenvertaisesta kohtelusta.	Tunnistan eniten tukea tarvitsevat, haavoittuvassa asemassa olevat potilaani ja pyrin kohdistamaan heille voimavaroja.	Ohjaan rajallisten resurssien käyttöä hyödyntäen näyttöön perustuvia menetelmiä: mm. hoidon jatkuvuutta, hoitosuhdetta ja moniammatillisuutta.	Kehitän palvelujärjestelmää tunnistamaan ja huomioimaan väestötasolla erilaisten potilasryhmien tarpeet
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Otan huomioon sairauksien ennaltaehkäisyn sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen potilaskontakteissa	Kysyn potilaalta elintavoista ja käsillä olevan terveysongelman riskitekijöistä.	Selvitän keskustellen potilaan elintapoja sekä terveyden suoja- ja sairauksien riskitekijöitä oikea-aikaisesti hänen tilanteeseensa sopien (=potilaan lähikehityksen vyöhyke).	Osaan aktiivisesti auttaa potilasta etenemään sairauksien ehkäisyssä ja terveyden edistämässä hänen lähikehityksensä vyöhykkeellään.	Pidän huolta siitä, että terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulma on mukana hoitoketjuissa. Koulutan lääkäreitä ja muita ammattilaisia terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä.
Osaan toimia ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa kuten neuvoloissa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa	Teen terveystarkastuksia yhdessä muiden ammattilaisten kanssa tukeutuen kansallisiin ohjeisiin	Huomioin perheen ja lähipiirin voimavarat sekä lapsen/perheen yksilölliset riski- ja suojatekijät, sekä hyödynnän tarkoituksenmukaisia yhteistyötahoja	Kokoan tarvittaessa moniammatillisen työryhmän koordinoiden potilaan hoitoa ja ottaen vastuun hoidon jatkuvuudesta.	Olen mukana ennaltaehkäisevien toimien suunnittelussa ja kehittämisessä.
Osaan hakea väestön terveyttä koskevaa tietoa ja soveltaa sitä väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi	Tunnistan alueen sosioekonomisen väestörakenteen merkityksen terveyspalvelujen tarpeessa.	Tunnen alueen hyvinvointikertomuksen mukaiset painotusalueet.	Osallistun terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin verkostotyöhön.	Haen aktiivisesti oikea-aikaista tietoa sairastavuudesta ja hyvinvoinnista käyttäen niitä toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

3. Johtaminen

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Tunnen omaan työhöni liittyvän keskeisen lainsäädännön ja osaan soveltaa sitä työn edellyttämällä tavalla	Teen työtäni voimassa olevan lainsäädännön (laki potilaan asemasta ja oikeuksista ja laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä) ja ammattikunnan eettisten periaatteiden ohjaamana.	Osaan kertoa, mitkä keskeiset säädökset vaikuttavat siihen, miten toimin työssäni.	Osaan soveltaa keskeistä lainsäädäntöä eettisin perustein tehdessäni hoitopäätöksiä potilaan parhaaksi.	Kehitän toimipaikkani työkäytänteitä muuttuvien säädösten mukaisiksi.
Käytän rajallisia voimavaroja siten, että väestö ja potilaat saavat terveyshyötyä	Otan huomioon Vältä viisaasti -suositukset hoitopäätöksiä tehtäessä.	Vertailen omaa lääkemääräämis- ja hoitokäytäntöjäni oman sairaanhoitopiirin ja yleislääketieteen erikoislääkäreiden käytäntöihin.	Osaan hakea tietoa diagnostiikkaan ja hoitoon liittyvien vaikutusten ja kustannusten välisistä suhteista.	Käytän saatavilla olevaa tietoa toiminnan vaikutuksista ja kustannuksista käytänteiden kehittämisessä.
Osaan toimia lähijohtajana ja kykenen ottamaan lääketieteellisen vastuun	Otan vastuuta omasta työstäni ja ymmärrän päätösteni seurauksia.	Osallistun aktiivisesti ja teen aloitteita toimipaikkani erilaisissa työryhmissä.	Vastuullani on jokin työpaikkani toimintasektoreista tai toimunnoista.	Organisoin ja johdan toimintaa käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa.
Kykenen oman sekä työyhteisöni toiminnan kehittämiseen laadun ja potilasturvallisuuden edistämiseksi	Osaan raportoida potilasturvallisuutta heikentävistä tekijöistä asianmukaisia kanavia pitkin.	Teen kehittämis ehdotuksia potilasturvallisuusilmoitusten pohjalta.	Osaan aktiivisesti etsiä ja tunnistaa potilasturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja puuttua niihin.	Jalkautan potilasturvallisuutta ja laatua parantavia toimintamalleja.
Osaan ottaa koordinoivan hoitovastuun potilaasta hänen terveysongelmissaan	Osaan määritellä yleislääkärin roolin koordinaattorina potilaan terveysongelmissa, esimerkiksi hoidon jatkuvuuden ja hoitoketjujen avulla.	Käytän hoidon jatkuvuutta potilastyössäni ja osaan selittää kuinka moniammatillinen yhteistyö toteutuu yleislääkärin työssä.	Käytän moniammatillista yhteistyötä potilastyössäni ja luon hoidon jatkuvuutta toiminnallani.	Toteutan hoidon jatkuvuutta ja moniammatillista yhteistyötä tuntien roolini moniammatillisessa tiimissä omassa organisaatiossa ja oman organisaation ulkopuolella.
Ohjaan potilaan tarkoituksenmukaisesti muihin sosiaali- ja terveystalouteen	Tunnen toimintaympäristöni oman toimintayksikön sote-palveluiden valikoiman.	Tunnen oman toimintayksikköni ulkopuolisten yhteistyötahojen valikoiman ja ymmärrän kustannusvaikuttavuuden merkityksen työssäni.	Osaan ohjata potilaani oikea-aikaisesti hänen tarvitsemiinsa palveluihin.	Osaan ohjata potilaani oikea-aikaisesti hänen tarvitsemiinsa palveluihin saatava terveyshyöty ja kustannusvaikuttavuus huomioiden.
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

4. Lääketieteellinen osaaminen ja kliiniset taidot

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Diagnosoin ja hoidan potilaistani pitkäaikaisia sairauksia yhteisymmärryksessä potilaan ja hänen hoitoonsa osallistuvien kanssa	Hallitsen perusterveydenhuollossa hoidettavien yleisimpien sairauksien diagnostiikan, erotusdiagnoosiikan ja hoidon periaatteet.	Huomioin hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa potilaan elämäntilanteen hyödyntäen ammattien välistä yhteistyötä.	Kuljen potilaan ja hänen hoitoonsa osallistuvien rinnalla kuormittavissa tilanteissa sekä koordinoin hoitoa.	Osallistun hoitopolkujen ja -ketjujen tai hoidon laatumittarien kehittämiseen.
Tunnistan kiireellistä hoitoa vaativat potilaat ja toimin tarvittaessa välittömästi	Tunnistan kiireellisen hoidon tarpeen ja annan tarvittavan ensiavun sekä ohjaan oikeaan hoitopaikkaan.	Osaan toimia tiimin vetäjänä välitöntä hoitoa vaativissa tilanteissa.	Työyhteisön jäsenet luottavat minuun konsultoidessaan hoidon tarpeen arviosta.	Osallistun kiireellisen hoidon suunnitteluun alueellani.
Käytän perusterveydenhuoltoon soveltuvia diagnostisia strategioita ja menetelmiä:				
Perustan diagnostisen päättelyni sairauksien ilmaantuvuuteen ja vallitsevuuteen	Tunnen väestön tavallisten tautien ilmaantuvuuden ja vallitsevuuden.	Tunnen testien sopivuuden valikoitumattomassa väestössä ja osaan valita tarkoituksenmukaiset diagnostiset tutkimukset potilaan tarpeen mukaisesti.	Sovellan päättelyäni monisairaiden potilaiden hoidossa ja hyödynnän todennäköisyyksiä päätöksenteossa.	Koostan ja hyödynnän eri lähteistä saatavaa epidemiologista tietoa diagnostisten prosessien kehittämisessä omassa organisaatiossani.
Osaan käyttää aikaa ja hoidon jatkuvuutta diagnostisena työvälineenä	Pidän tarvittaessa potilaistani seurannassani tai hoidossani.	Käytän muiden ammattilaisten osaamista diagnostiikassa ja hoidon seurannassa.	Luon luottamuksellisen potilas-lääkärisuhteen siten, että se tukee diagnostiikkaa ja hoitoa.	Kehitän toimintatapoja, joilla mahdollistetaan ajankäyttö ja hoidon jatkuvuus diagnostisena välineenä.
Osaan epäillä, tunnistaa ja hoitaa sairauksien epätyypillisiä ja aikaisia vaiheita	Tunnen yleisimpien sairauksien tavanomaisen kulun ja pidän mielessäni kaikki erotusdiagnostiset vaihtoehdot.	Tunnistan tautien epätyypillisiä ja heikkoja signaaleja ja huolehdin seurannasta.	Vältän ali- ja yli diagnostiikkaa ja olen valmis arvioimaan potilaan tilanteen uudelleen.	Kehitän työyhteisön osaamista ja toimintatapoja tukemaan oikea-aikaista hoidontarpeen arviointia ja diagnostiikkaa.

Osaan hallita työhöni liittyvän epävarmuuden ja tehdä tarkoituksenmukaisia päätöksiä keskeneräisissäkin asioissa	Tunnistan epävarmuuteni ja tiedän mistä tai keneltä pyydän apua.	Hoidan potilasta epävarmuuden tunteesta huolimatta potilasturvallisuus huomioon ottaen.	Suunnittelen ja hallitsen työtäni asioiden keskeneräisyydestä huolimatta.	Toimintani tukee työyhteisön prosesseja potilasturvalliseen suuntaan.
Minulla on hyvät kliinisen tutkimisen taidot ja käytän niitä kulloisenkin potilaan ongelman vaatimalla tavalla	Osaan tutkia potilaan kohdennetusti.	Minulla on vahvat kliinisen tutkimisen taidot ja pystyn luottamaan kokemuksen tuomiin kliinisen tutkimisen rutiineihini.	Osaan opettaa kliinisen tutkimisen taitoja työyhteisössäni.	Edistän hyviä kliinisen tutkimisen käytäntöjä toimintaympäristössäni.
käytän eri lähteistä kokoamaani potilastietoa potilaan hyödyksi	Tiedän mistä tietolähteistä potilastietoa löytyy ja osaan yhdistellä niitä. Tunnen tietosuojaan liittyvät käytänteet.	Osaan hakea potilastietoa tarkoituksenmukaisesti eri tietolähteistä hyödyntäen myös potilaan lähipiiriä ja muita ammattilaisia.	Lisään ymmärrystä potilaan ongelmasta keräämäni olennaisen tiedon avulla esimerkiksi yhteenvedoin. Integroin ja tuotan tietoa potilaan hyväksi.	Kehitän tapoja hyödyntää potilastietoa työyhteisössäni ja muissa kehitysyhmissä.
Toimin kokonaisvaltaisella työotteella ja otan huomioon perheen, työn tai muun lähiyhteisön sekä kulttuuritaustan ja olemassaolon peruskysymysten merkityksen potilaan sairauksien synnyssä, kehittämisessä ja hoidossa	Tunnistan kokonaisvaltaisen lähestymistavan ja hoidon jatkuvuuden merkityksen hyvän potilas-lääkärisuhteen rakentumisessa	Huomioin hoidossa potilaan senhetkiseen elämänvaiheeseen vaikuttavat tekijät.	Toimin ennakoivasti ja aktiivisesti vallitsevat olosuhteet huomioiden potilaan ja hänen lähipiirinsä parhaaksi.	Kehitän työyhteisöni toimintatapoja tukemaan kokonaisvaltaista työtettä
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

5. Tiedonhallinta ja oma osaaminen

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Osaan hankkia, tulkita ja soveltaa lääketieteellistä tietoa kriittisen tiedonhaun periaatteiden mukaisesti	Käytän työssäni näyttöön perustuvia suosituksia ja muita luotettavia tietolähteitä.	Sovellan näyttöön perustuvaa tietoa potilaiden hoidossa oman kokemukseni ja potilaiden tarpeiden sekä tilanteiden mukaisesti.	Pystyn arvioimaan tieteellisiä tutkimuksia kriittisesti ja soveltamaan niitä omassa työssäni ja työyhteisössäni.	Teen tieteellistä tutkimusta tai toimin Käypä hoito –suositus -ryhmissä tai muissa vastaavissa tieteellisissä asiantuntijaryhmissä.
Tunnistan osaamiseni rajat ja kehittymistarpeeni sekä pidän suunnitelmallisesti yllä ja kehitän omaa ammattitaitoani	Pysähdyn pohtimaan osaamistani ja kehittymistarpeitani ohjauskeskustelujen yhteydessä. Teen säännöllisesti kirjallisia muutoksia opiskelusuunnitelmaani (HOPS).	Muutokset työtavoissani perustuvat osaamistani koskeviin pohdintoihini ja palautekeskusteluihin.	Jatkan tavoitteellista ja suunnitelmallista ammattitaitoni kartuttamista.	Toimin pitkällä tähtäimellä siten, että toimipaikkani työntekijöiden osaaminen kokonaisuutena on monipuolista sekä vastaa potilaiden ja väestön tarpeita.
Osaan välittää lääketieteellistä tietoa ja osaamista lääkäreille, muulle terveydenhuollon henkilöstölle sekä potilaille ja väestölle	Pidän esityksiä toimipaikkakoulutuksissa.	Toimin kandidaattien tai amanuenssien ohjaajana.	Suunnittelen ja toteutan toimipaikkakoulutusta tai työn kehittämistä, jotka ovat suunnattuja eri ammattiryhmille.	Suunnittelen ja toteutan muiden alojen asiantuntijoiden kanssa väestölle ja potilaille kohdennettua viestintää eri kanavia käyttäen heidän ymmärtämällään kielellä.
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

6. Vuorovaikutustaidot

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Osaan muodostaa ja ylläpitää luottamuksellisia, pitkäaikaisia ja potilasta kunnioittavia hoitosuhteita	Kuuntelen ja keskustelen potilaan kanssa selvittäen hänen ajatuksensa, huolensa ja odotuksensa.	Tunnistan hoitosuhteeseen liittyviä ilmiöitä ja tunteita ja ymmärrän hoitosuhteen ja hoidonjatkuvuuden merkityksen.	Huolehdin hoidonjatkuvuuden tarkoituksenmukaisesta toteutumisesta ja pidän yllä myös vaikeaksi kokemiani potilassuhteita.	Kehitän työyhteisössäni toimintamalleja, jotka mahdollistavat pitkien ja potilaslähtöisten hoitosuhteiden ylläpitämistä.
Olen aidosti ja empaattisesti läsnä kohtaamisessa potilaan kanssa kunnioittaen hänen toiveitaan	Käytän keskeytyksetöntä kuuntelua luomaan luottamuksellisen ja välittävän ilmapiirin.	Havainnoin potilaan tunnetilaa ja osoitan myötätuntoa.	Olen aito ja empaattinen vaikeissakin potilasilanteissa ammatillisuuteni säilyttäen.	Olen yleislääketieteen erikoislääkärin roolimalli.
Osaan vahvistaa potilaan omia voimavaroja ja ongelmanratkaisutaitoja sekä käyttää potilastyössä valmentavaa ja ohjaavaa työtettä	Selvitän yhdessä potilaan kanssa hänen muutostarvettaan ja -valmiuttaan soveltaen motivoivan haastattelun keinoja.	Selvitän aktiivisesti potilaalta hänen voimavaransa ja tavoitteensa (lähikehityksen vyöhyke).	Etsin potilaan kanssa selviytymis- tai ratkaisukeinoja hänen valmiuksiensa ja tarpeensa mukaisesti.	Edistän valmentavan ja ohjaavan työtteen käyttöä työyhteisössäni.
Laadimme yhdessä potilaan ja hänen hoitoonsa osallistuvien kanssa potilaslähtöisen hoitosuunnitelman	Suunnittelen ja kirjaan potilaan sen hetkistä ongelmaa koskevat suunnitelmat perusteluineen huomioiden potilaan roolin hoidon toteuttamisessa.	Laadin kansallisen ohjeistuksen mukaisesti yksilöllisen hoitosuunnitelman soveltaen hoitosuosituksia yhdessä potilaan ja hänen hoitoonsa osallistuvien kanssa.	Teen potilaan tarpeiden mukaisen ja hänen toimijuuttaan edistävän hoitosuunnitelman, jossa perustelen yksilölliset ratkaisut. Potilaan hoitoon osallistuvat voivat tukeutua siihen myös silloin, kun ensisijainen suunnitelma ei riitä tai toteudu.	Edistän työyhteisössä hoitosuunnitelmien käyttöä ja kehitan toimintatapoja potilaan toimijuuden vahvistamiseksi.
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

7. Yhteistyötaidot

TAVOITE	Alkuvaiheen erikoistuva	Edistynyt erikoistuva	Erikoislääkäri	Erityinen osaaminen
Osaan valita kulloiseenkin tilanteeseen sopivan viestintäkeino/kanavan ja käytän sitä asianmukaisesti	Osaan käyttämäni potilastietojärjestelmän toiminnot ja rakenteisen kirjaamisen. Tunnen tietoturvalliset viestintäkeinot.	Osaan soveltaa kaikkia käytössäni olevia viestintäkeinoja tai -kanavia kulloisellekin potilaalle tai hänen hoitoonsa liittyville yhteistyötahoille mielekkäimmällä tavalla.	Väestön ja toimintaympäristön tuntemukseni mahdollistavat eri viestintäkeinojen laajan käytön sekä potilaskontakteissa että yhteistyöverkostoissa.	Kehitän ja opastan eri viestintäkeinojen käyttöä omassa työ- ja toimintaympäristössäni. Vastaan viestinnästä mediaan ja valtakunnallisiin yhteistyökumppaneihin.
Ilmaisen itseäni selkeästi sekä suullisesti että kirjallisesti tilanteen ja viestintäkeino/kanavan edellyttämällä tavoilla	Kommunikoin sujuvasti potilaan kanssa hänen äidinkielellään, tarvittaessa tulkin välityksellä. Teen lain mukaiset ja ymmärrettävät rakenteiset sairauskertomusmerkinnät.	Kommunikoin potilaan yksilölliset tarpeet ja toiveet huomioiden.	Sovellan laaja-alaisesti vuorovaikutustaitoja sekä vaikeissa potilaskohtauksissa että ammattien välisissä ryhmissä.	Kehitän ammatillisille ja väestölle suunnattua viestintää sekä työyhteisössä että väestötasolla.
Toimin monialaisissa ja ammattien välisissä ryhmissä tilanteen vaatimalla tavalla esimerkiksi jäsenenä, asiantuntijana, konsulttina tai johtajana	Tunnistan oman roolini ammattien välisissä ryhmissä.	Toimin oman roolini mukaisesti ammattien välisissä ryhmissä potilaan hoitoa edistääkseni.	Sovellan tarkoituksenmukaisesti ammattien välisen työn keinoja potilaan parhaaksi ja osallistun tarvittaessa monialaiseen työskentelyyn.	Kehitän ja osallistun monialaisiin yhteistyöverkostoihin väestön tarpeiden mukaisesti tieteellinen näyttö huomioon ottaen
Henkilökohtainen suunnitelma osaamisen kartuttamiseksi				

Voit käydä antamassa palautetta osaamisalueiden sisällöstä ja käytettävyydestä tämän [linkin](#) kautta. Vastauksesi tallentuu nimettömänä.